

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/391/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613216224
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kmeťová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6613216224.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kmeťovej a členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa CD Consulting, s.r.o., so sídlom K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, v konaní právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi X. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, XXX XX O., o zaplatenie zmenovej sumy 1.306,57 Eur s prísl., o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 17C/88/2013-72 zo dňa 08. apríla 2014, jednohlasne takto

rozhodol:

?

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 17C/88/2013-72 zo dňa 08. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom zaviazal okresný súd odporcu, aby navrhovateľovi zaplatil zmenkovú sumu vo výške 1.306,57 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 1.306,57 Eur od 01.12.2010 do zaplatenia, 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy 1.306,57 Eur od 24.01.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 4,36 Eur a trovy konania vo výške 78 Eur navrhovateľovi. Zároveň odporcu zaviazal zaplatiť trovy právneho zastúpenia prvostupňového konania vo výške 205,94 Eur k rukám právneho zástupcu navrhovateľa.

Prvostupňový súd tak v plnom rozsahu vyhovel navrhovateľovi, ktorý sa v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“) domáhal, aby súd zaviazal odporcu k zaplateniu zmenkovej sumy vo výške 1.306,57 Eur s prísl. Svoj návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 14.08.2009 na zmenkovú sumu 1.306,57 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 01.12.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Navrhovateľ ďalej uviedol, že ako indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ neuhradil žiadnu časť dlžnej sumy. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Navrhovateľ v návrhu nežiadal, aby bolo nariadené pojednávanie.

Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že medzi pôvodným majiteľom zmenky spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. bola uzavretá úverová zmluva na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi konkrétnu sumu, ktorej návratnosť zabezpečil vystavením

blankozmenky ako vlastnej zmenky v ktorej nebola vyplnená suma ani splatnosť, pretože na takom vyhotovení zmenky sa zmluvné strany dohodli. K blankozmenke uviedol, že blankozmenka je v čase jej vystavenia zmenkou neúplnou a zmenkou skutočnou sa stane až potom, keď je neskôr vyplní iná osoba než je vystaviteľ, ktorý do nej dopíše dlžnú sumu a splatnosť. Až po jej doplnení nastanú účinky zmenky ex tunc tak, ako keby bola táto listina uvedená od začiatku do obehu ako dokonalá zmenka. Vyplňovacím vyhlásením sa udeľuje právo na doplnenie zmenky práve na základe vyplňovacieho práva, pričom udeliť toto právo formálne či neformálne môže len ten, kto uvádza takúto listinu do obehu. Vyplňovacie vyhlásenie smeruje preto na prvého majiteľa zmenky, ktorá nie je ešte vyplnená. Zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkom z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietkať a preukázať, že išlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj v rozpore s udeľovaným vyplňovacím právom, čo sa v danej veci nestalo. Ak by bola zmenka stále k dispozícii pôvodného majiteľa, ktorému bola na vyplnenie odovzdaná, bol by odporca na takéto námietky oprávnený, avšak len voči nemu. Ak však bola zmenka prevedená na iného majiteľa, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobudnutí zmenky v zlej viere, alebo, že sa previnil aspoň hrubou neobstaranosťou.

Prvostupňový súd vyhodnotil predloženú zmenku ako platnú a uviedol, že v zmysle Zákona zmenkového a šekového je každú zmenku možné previesť indosamentom a v prípade, že k takémuto prevodu dôjde, nadobudne nový majiteľ všetky práva zo zmenky. Nestáva sa však právnym nástupcom, ale len novým nadobúdateľom všetkých práv a povinností zo zmenky, nie však z úverového vzťahu, ktorý zmenka pôvodne zabezpečovala. Práve z tohto dôvodu môže odporca ako priamy dlžník namietkať voči navrhovateľovi ako poslednému majiteľovi zmenky, že vedome konal na jeho škodu, čo ale neznamená námietku nedostatku práv k zmenke, ale len obranu dlžníka proti platnému zmenkovému záväzku. Skutočnosť, že majiteľ konal protiprávne môže tak mať za následok jeho povinnosť nahradiť škodu, ktorá by v dôsledku toho dlžníkovi zo zmenky vznikla. Dlžník nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobudnutí vedome na jeho škodu a nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k navrhovateľovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu ku ktorému sa zmenka viazala. Navrhovateľ v konaní uplatňuje záväzok odporcu, že za zmenku zaplatí sumu, ktorú doplnil do zmenky pôvodný majiteľ, pričom súd musí posudzovať návrh navrhovateľa v danom prípade ako nárok zo zmenky.

Prvostupňový súd ďalej uviedol, že nemá výhrady k právnemu posúdeniu zmenky vyhotovenej za účelom splatenia spotrebiteľského úveru ako zabezpečovacej zmenky. Treba však zdôrazniť, že sa jedná o dva samostatné vedľa seba existujúce záväzky, pričom aj zabezpečovacia zmenka má nespornú a abstraktnú povahu. Zdôraznil pritom, že predmetom sporu nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou charakter zabezpečovacej zmenky stratila a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu, alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však musel v konaní aj preukázať. Zásadu nespornosti a abstraktnosti zmenkových záväzkov môže prelomiť len taká skutočnosť, že sám majiteľ nekonal pri nadobudnutí zmenky poctivo a že konal na škodu dlžníka. V takom prípade sa navodzuje stav, kedy dlžník nadobudne presvedčenie, že v dôsledku prevodu zmenky nemá možnosť námietky kauzálnej povahy vznášať, pretože vychádza z toho, že ide o nového originálneho majiteľa zmenky a vtedy má dlžník právo uplatniť obranu námietkami aj proti tomuto novému majiteľovi. Samotná námietka nepoctivého nadobudnutia zmenky ďalším majiteľom ku škode dlžníka, musí byť ako relatívna námietka dlžníka vznesená a musí ním byť tiež preukázaná. Podľa Zákona zmenkového a šekového bol teda súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť povinne zo zákona do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia, ani jej prípustnosť.

Prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odporca zostal v konaní nečinný a súdu nezaslal ani svoje vyjadrenie na priloženom tlačive C na odpoveď. Na svoju obranu neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by podložil dôkazmi. Napriek tomu súd vykonal vo veci dokazovanie za účelom zistenia, či navrhovateľom predložená zmenka platná je alebo nie je a či je vystavená v súlade so zákonom zmenkovým a šekovým. Na základe uvedeného mal prvostupňový súd za preukázané, že odporca sa ako vystaviteľ podpisom vlastnej zmenky stal priamym dlžníkom zo zmenky. V danej veci

je podstatné, že navrhovateľ svoj uplatnený nárok opiera o predloženú zmenku, o pravosti ktorej niet pochybností.

O trovách prvostupňového konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi konania priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 78 Eur a z trov právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške 205,94 Eur.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v plnom rozsahu. V odvolaní uviedol, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľsky daný zmluvný vzťah a preto nemôže byť za účelom zachovania zákonnosti vyňatý spod ochrany spotrebiteľského práva. Odporca tiež uviedol, že zmluva o úvere neobsahuje podstatné náležitosti o spotrebiteľskom úvere.

Odporca v odvolaní namietol, že Okresnému súdu v Lučenci do 30 dní vrátil vyplnené tlačivo typu C na ktorom uviedol, že žiada pojednávanie vo veci aby vysvetlil svoje stanovisko, ako mu bolo vysvetlené pri podpise jednotlivé body spotrebiteľského úveru.

Odporca ďalej uviedol, že v čase podpisu bol p. J., u ktorého si bral spotrebiteľský úver ubezpečený, že tento akt je len formalita, inak ho o podpise zmenky neinformoval a domnieva sa, že majiteľ zmenky spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. túto zmenku nadobudol nepoctivo, t. j. konal na škodu dlžníka, čiže osoby odporcu. Zároveň uviedol, že odporca so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzavrel spotrebiteľský úver a zmenkou bol zavedený a poskytovateľ v danej situácii využil skutkový stav a nejednal čestne pri podmienke podpisu zmenky. Zneužil, že odporca potreboval spotrebný úver. Spotrebný úver pritom uzatváral ako fyzická osoba, nie ako podnikateľ živnostník. Zmenka ako vyplýva zo zákona 191/1950 Zb. sa používa na krytie vzájomných dodávateľsko-odberateľských vzťahov. Je to cenný papier, ktorý je obchodovateľný. Sú to dve veci, ktoré POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zlúčila do spotrebiteľského úveru. Osoba odporcu bola pritom klientom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a nie jej obchodným partnerom. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. sa voči osobe odporcu správala v tomto prípade nekalo a podmienila si spotrebiteľský úver zmenkou. Odporca tiež uviedol, že za neochotu a možnosť dohodnúť sa POHOTOVOSTĚ, s.r.o. postúpila na vymáhanie zostatku voči osobe odporcu CD Consulting, s.r.o., Praha, ale i napriek tomu je účastníkom a majiteľom spotrebiteľského úveru. Záverom odporca uviedol, že v prípade rozhodnutia podľa zmenkového zákona uvádza, že so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. nemal žiaden dodávateľsko-odberateľských vzťah ako podnikateľ. Uzavrel spotrebiteľskú zmluvu o úvere. Má za to, že sú to dva rozdielne prípady, prvý je spotrebiteľský úver a druhý zmenkový obchod.

K odvolaniu odporcu podal písomné vyjadrenie navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Vo vyjadrení uviedol, že zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo navrhovateľa. Vo vzťahu k navrhovateľovi ako indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Navrhovateľ uviedol, že súdu predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky náležitosti uvedené v zákone zmenkovom a šekovom, dokázal ňou teda jasne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany odporcu neboli vznesené žiadne námietky. Navrhovateľ je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať alebo podmieňovať inými okolnosťami než sú na zmenke uvedené. Upozornil na ust. čl. I. § 17 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ako navrhovateľ uviedol z uvedeného jednoznačne vyplýva, že odporca vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Za určitých okolností je síce prípustné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči navrhovateľovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany odporcu a predovšetkým odporca v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Navrhovateľ vo vyjadrení odkázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci navrhovateľa.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovenia §212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia §

214 ods.2 O. s. p.. Rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený zmysle § 211 ods. 2 a § 156 ods. 1 O. s. p.. V zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Banskej Bystrici dňa 22.10.2014.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že odporca vystavil dňa 14.08.2009 blankozmenku, ktorú ako vystaviteľ riadne podpísal. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy a záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. sumu, ktorú táto spoločnosť mala právo doplniť spolu s úrokom v deň začiatku úročenia, a to za podmienok dohodnutých v Dohode o vyplňovacom práve obsiahnutej v čl. 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli súčasťou zmluvy o úvere uzavretej medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a odporcom dňa 14.08.2009. Pôvodný majiteľ zmenky vyplnil do zmenky dlžnú sumu a zmluvne dohodnutý zmenkový úrok vo výške 0,25% denne. Zmenka bola vystavená ako zmenka na videnie (pri predložení), splatná v sídle pôvodného majiteľa zmenky s tým, že na zmenke bolo určené „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená „bez protestu“. Na rubovej strane zmenky bol uvedený indosament, ktorým bola zmenka prevedená z pôvodného vlastníka zmenky na navrhovateľa v konaní. Odporca na zmenku navrhovateľovi nezaplatil žiadnu sumu.

Odporca sa k návrhu vyjadril na tlačive C, ktoré súdu doručil v 30 dňovej lehote v zmysle Nariadenia. Na tlačive požiadal o nariadenie pojednávania. Uviedol, že z celkového úveru 800 Eur splatil časť 554 Eur, a že nebol upovedomený o tom, že spoločnosť s ktorou uzavrel zmluvu o úvere túto pohľadávku postúpila na nového nadobúdateľa. Na pojednávaní odporca potvrdil, že zmenku podpísal a zároveň uviedol, že zmluvu o úvere si neprečítal, všeobecné podmienky poskytovania úveru si tiež neprečítal a ani nemal vedomosť, že nejakú zmenku podpísal.

Podľa čl. 5. bod 1. „Nariadenia“, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 7. bod 1. „Nariadenia“, do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách, ust. v čl. 5 ods. 3, alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok, alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti, týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s čl. 9, alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania

Podľa čl. 7. bod 3. „Nariadenia“, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ust. v čl. 5 ods. 3, alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo proti pohľadávke.

Podľa čl. 16 „Nariadenia“ trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech. Súd alebo tribunál však neprisúdi úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neúčelné alebo ktoré sú neprimerané voči pohľadávke.

Podľa čl. 19. „Nariadenia“, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I § 75 zák. č. 190/1950 Sb. zákona zmenkového a šekového (ZŠZ) vlastná zmenka obsahuje:

- 1.) označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
- 2.) bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
- 3.) údaj zročnosti;
- 4.) údaj miesta kde sa má platiť;
- 5.) meno toho, komu, alebo na rad koho sa má platiť;
- 6.) dátum a miesto vystavenia zmenky;
- 7.) podpis vystaviteľa

Podľa čl. I § 5 ods. 1 ZŠZ v zmenke zročnej na videnie, alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 5 ods. 2 ZŠZ úrokovú mieru treba udať v zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 5 ods. 3 ZŠZ úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený iný deň.

Podľa čl. I § 10 ZŠZ ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne, alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

Podľa čl. I § 17 ZŠZ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi, alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I § 34 ods. 1 ZŠZ zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do 1 roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť, alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov vec správne právne posúdil.

Navrhovateľ uplatňoval nárok voči odporcovi v zmysle Nariadenia, preto prvostupňový súd správne zaslal odporcovi Tlačivo C. Odvolací súd zistil, že okresný súd nesprávne v odôvodnení rozsudku uviedol, že odporca zotrval v konaní nečinný a súdu nezaslal vyjadrenie na priloženom Tlačive C a netrval na tom, aby súd nariadil pojednávanie. Ako vyplýva zo spisového materiálu, odporca Tlačivo C riadne a v 30 dňovej lehote vyplnil a doručil prvostupňovému súdu a svoje námietky prezentoval aj v priebehu pojednávania, ktoré súd v zmysle žiadosti odporcu nariadil. V tomto prípade bolo nariadenie pojednávania prípustné v zmysle čl. 7 bod 1 písm. c) Nariadenia a to na základe čl. 5 Nariadenia podľa ktorého je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné, avšak súd alebo tribunál môže nariadiť ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán.

Napriek tomu, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je uvedené, že odporca sa vo veci nevyjadroval, prvostupňový súd v zmysle požiadavky odporcu uvedenej na Tlačive C vytyčil pojednávanie na ktorom vec prejednal a v odôvodnení rozhodnutia reagoval na námietky odporcu, ktoré tento vzniesol v Tlačive C, ako aj na pojednávani. Vyjadrenie súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktorým odporcu označil za pasívneho v konaní tak prvostupňový súd uviedol zrejme nedopatrením, keďže zo zvyšku rozhodnutia vyplýva, že si bol aktivity odporcu vedomý a primerane na ňu reagoval. Keďže s vyjadreniami odporcu bol súd oboznámený a zaoberal sa nimi, uvedená zrejma chyba v písaní nie je pre posúdenie správnosti záverov prvostupňového súdu právne významná.

Prvostupňový súd správne zistil, že navrhovateľ si uplatňuje svoj nárok z indosovanej zmenky, ktorá bola v čase vystavenia blankozmenkou, pričom dohoda o vyplnení zmenky bola súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a ako taká sa stala súčasťou úverovej zmluvy uzavretej medzi vystaviteľom zmenky a jej pôvodným majiteľom. Platnosť zmenky ako takej odporca v konaní nenamietol. Pokiaľ námietka odporcu, že z pôvodnej sumy úveru 800 Eur už uhradil 554 Eur smerovala k tomu, že do zmenky bola nesprávnym spôsobom vyplnená zmenková suma, prvostupňový súd správne vzhľadom na blankozmenky uviedol, že pri blankozmenke nastupuje dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietat' a preukázat', že išlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázat' obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj s udeleným vyplňovacím právom, čo (ako prvostupňový súd správne uviedol) sa v prejednávanej veci nestalo.

Odporca v priebehu konania na prvom stupni tiež namietal, že mu chýbajú doklady potvrdzujúce oprávnenosť nástupcu, keďže táto vec bola spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. zamietnutá a odkázal pritom na exekučné konanie sp. zn. 13Er/685/2012 v ktorom bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie exekučného poverenia zamietnutá. Z kontextu vyplýva, že išlo o exekučné konanie vzhľadom

na nesplnenie povinnosti odporcu voči pôvodnému majiteľovi zmenky, a to na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Prvostupňový súd v tejto súvislosti správne vymedzil zmenkový záväzok ako priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Ohľadom skutočnosti, že zmenka bola vyhotovená za účelom splatenia spotrebiteľského úveru ako zabezpečovacia zmenka tiež správne uviedol, že sa jedná o dva samostatné vedľa seba existujúce záväzky, pričom zabezpečovacia zmenka má rovnako nespornú a abstraktnú povahu. Odvolací súd sa stotožňuje s tvrdením prvostupňového súdu, že predmetom sporu nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou charakter zabezpečovacej zmenky stratila a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, ak by odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na škodu odporcu a následne by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa zmenky, čo by však musel v konaní aj preukázať.

Prvostupňový súd sa preto riadne vysporiadal s námietkami, ktoré odporca vzniesol v priebehu prvostupňového konania. Vzhľadom na to, že zmenka bola riadne vyplnená, obsahovala všetky náležitosti predvídané zákonom zmenkovým a šekovým, a tiež vzhľadom na to, že odporca nevzniesol žiadnu námietku, ktorou by preukázal naplnenie podmienok uvedených v čl. I § 10 a v čl. I. §17 Zákona zmenkového a šekového, teda že by preukázal, že zmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím právom, alebo že by bola nadobudnutá navrhovateľom vedome na škodu dlžníka, prvostupňový súd správne odporcu zaviazal na uhradenie zmenkovej sumy aj s príslušenstvom zmenky.

Odporca v odvolaní uvádza, že spotrebný úver uzavrel ako fyzická osoba, a nie ako podnikateľ živnostník a má zato, že zmenka sa používa na krytie vzájomných dodávateľsko-odberateľských, čo je podľa jeho názoru oddelené od spotrebiteľského úveru. V tomto zmysle je odvolateľovo vyjadrenie správne pokiaľ uviedol, že má za to, že sú to dva rozdielne prípady, prvý je spotrebiteľský úver a druhý zmenkový obchod. Práve z dôvodu, že ide o dva samostatné právne vzťahy, je navrhovateľ oprávnený uplatňovať si samostatne nároky zo zmenky.

Pokiaľ odporca v odvolaní argumentuje tým, že v prejednávanom prípade ide o spotrebiteľsky daný zmluvný vzťah, a preto nemôže byť spod ochrany spotrebiteľského práva za účelom zachovania zákonnosti vyňatý, odvolací súd opätovne poukazuje na charakter zmenkového záväzku, ktorý má prísne abstraktný charakter. Pokiaľ aj uplatnená zmenka bola vystavená ako zmenka zabezpečovacia, to znamená zmenka, ktorej účelom bolo zabezpečiť nároky jedného účastníka zmluvného vzťahu (úverová zmluva voči druhému účastníkovi zmluvného vzťahu) svoj zabezpečovací charakter momentom indosácie stratila. Skutočnosť, že v zmenkovom práve nie je možné vyhodnocovať zmenku v zmysle charakteru pôvodného kauzálneho vzťahu potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo V/31/2010 zo dňa 24.05.2012, v ktorom Najvyšší súd SR posudzoval, či je v prípade vyplnenia zmenky ako abstraktného cenného papiera možné podporne aplikovať Obchodný zákonník, teda či je možné vyhodnotiť zmenkový vzťah ako vzťah podnikateľský. Najvyšší súd SR v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že „argumentácia o tom, že na zmenkovo-právne vzťahy sa má vzťahovať podporne Obchodný zákonník je nesprávnou. Zmenkový vzťah má osobitný charakter, ktorého právny základ spočíva v skriptúrnom akte - zmenke a nie v zmluve. Pravdou je, že aj do zmenkových vzťahov vstupujú podnikatelia, ako aj nepodnikatelia, avšak zo samotnej zmenky nie je možné určiť, aký charakter má právny vzťah pri vzniku záväzkového vzťahu. Znamená to, že zo samotnej zmenky nie je možné určiť, či záväzkový vzťah súvisí resp. nesúvisí s podnikateľskou činnosťou.“ V tomto zmysle je teda možné konštatovať, že zo samotnej zmenky rovnako nie je možné určiť, či záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi subjektmi zmenky súvisí, resp. nesúvisí so spotrebiteľským vzťahom. Treba vychádzať z toho, že právny základ zmenkového vzťahu spočíva v skriptúrnom akte - v zmenke - a nie v zmluve. Preto zo samotnej zmenky nie je možné určiť, aký charakter (či spotrebiteľský, podnikateľský, občiansky) má právny vzťah pri vzniku záväzkového vzťahu.

Odporca v odvolaní namieta, že ak by ho obchodný zástupca poskytovateľ spotrebiteľského úveru oboznámil, aké povinnosti má ako dlžník zo zákona č. 191/1950 Zb., bol by si najprv dal niekomu vysvetliť o čom pojednáva uvedený zákon. Neznalosť zákona však odporcu neospravedlňuje a pokiaľ odporca uviedol, že predloženú zmenku osobne vystavil, nemôže sa brániť proti povinnosti uhradiť zmenkovú sumu tým, že nevedel čo podpisuje. V tejto súvislosti je nutné uviesť aj to, že účelom zmenky bolo

zabezpečenie splnenia povinnosti odporcu ako dlžníka z úverovej zmluvy z ktorej dlžník vedome svoj záväzok nesplnil (čo v konaní nepoprel).

V odvolaní tiež odporca uviedol, že sa domnieva, že majiteľ zmenky spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. zmenku nadobudla nepoctivo, t. j. konal na škodu dlžníka, čiže osoby odporcu. V tejto súvislosti by relevantnou bola len námietka, že na škodu dlžníka zmenku nadobudol súčasný majiteľ zmenky, teda indosatár, ktorý zmenku uplatňuje v prebiehajúcom konaní. Odporca sa nemôže brániť tým, že zmenku nepoctivo nadobudol prvý majiteľ zmenky, keďže to bol práve odporca, kto zmenku vystavil na rad pôvodného majiteľa zmenky spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o., čo v prvostupňovom konaní odporca potvrdil. Za predpokladu že by postup prvého majiteľa zmenky pri nadobúdaní zmenky vystaviteľ zmenky považoval za nepoctivý, nebol povinný zmenku vystaviť. Zároveň je nutné uviesť, že pokiaľ by aj odporca vzniesol námietku voči súčasnému majiteľovi zmenky v zmysle čl. I § 17 Zákona zmenkového a šekového, musel by k takejto námietke uniesť dôkazné bremeno, pretože samotné konštatovanie, že sa domnieva, že postup indosatára bol nepoctivý, by na relevanciu námietky v zmysle čl. I § 17 Zákona zmenkového a šekového nepostačovalo. Zároveň v zmysle ust. § 205a O. s. p. by námietka, že navrhovateľ konal na škodu dlžníka musela byť vznesená v priebehu prvostupňového konania, keďže odvolací súd prihliada ku skutočnostiam alebo dôkazom, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa iba za podmienok upravených v ust. § 205a Občianskeho súdneho poriadku.

Ohľadom poslednej námietky odporcu, že zmluva o úvere neobsahuje podstatné náležitosti o spotrebiteľskom úvere odvolací súd uvádza, že náležitosti kauzálnej zmluvy sú v prípade posudzovania nárokov z indosovanej zmenky irelevantné.

Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa k záveru, že odporca vystavil zmenku z ktorej mu vznikla povinnosť uhradiť majiteľovi zmenky zmenkovú sumu, navrhovateľ zmenku riadne predložil, odporca nepreukázal, že by zmenkovú sumu navrhovateľovi zaplatil a preto je odporca povinný navrhovateľovi uhradiť zmenkovú sumu aj s príslušenstvom tak, ako sa k tomu zaviazal pri vystavení zmenky a ako bolo dohodnuté v zmysle dohody o vyplňovacom práve. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý je vo výroku vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd podľa čl. 16 Nariadenia. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný a vo vyjadrení k odvolaniu si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 69,45 eur bez DPH. Pri vyhodnotení, či trovy právneho zastúpenia boli navrhovateľom vynaložené účelne, vychádzal odvolací súd z aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojich rozhodnutiach 6Mcdo/5/2013 zo dňa 19.03.2014 a XMcd/X/XXXX zo dňa 20.06.2014 v odôvodnení citovaných rozhodnutí uviedol, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v SR nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde.

Ako odvolací súd zistil, podania navrhovateľa v prejednávanej veci majú charakter formulárových podaní, ktoré sa v jednotlivých konaniach vedených na súdoch v SR riešia individualizáciou odporcu a výšky uplatňovanej pohľadávky, avšak čo do obsahu vyjadrení ostávajú totožné. Úkony právneho zástupcu tak neobsahujú špecifický individuálny vklad poskytovateľa právnej služby a ostávajú vo forme čisto administratívnej záležitosti. Ako je uvedené aj v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, v konaniach v ktorých účastník podáva všeobecne formulované (formulárové) vyjadrenia sú sudy povinné konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo. Účastníkovi tak nie je odňatá možnosť zvoliť si v konaní právneho zástupcu. Rozhodnutie o neúčelnosti trov konania sa týka posúdenia skutočnosti, či účelom vykonaných úkonov právnej služby bolo nadobudnutie práva na zaplatenie právneho zastúpenia, alebo účelom bolo primárne poskytnutie právnej služby zastúpenému účastníkovi, ktorý by bez využitia týchto služieb v konaní nebol úspešný. V prípade tzv. hromadných vecí (konaní v skutkovo a právne totožných právnych sporoch) sa účelným javí poskytnutie právnej služby v tých prípadoch, kedy je vyjadrenie vypracované právnym zástupcom účastníka individualizované, osobitne reaguje na špecifická prebiehajúceho konania a obsahuje nové skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. V prejednávanej veci malo podanie právneho zástupcu navrhovateľa v odvolacom konaní charakter všeobecných formulárových vyjadrení a nie je možné označiť ho za individualizované.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.